COLECŢIA **EXAMENE**

DAN CONSTANTIN MÂŢĂ

CLAUDIU GEORGE PUPĂZAN IOAN DUMITRU APACHIŢEI

DREPT ADMINISTRATIV

Caiet de seminar

Partea a II-a

DAN CONSTANTIN MÂŢĂ
CLAUDIU GEORGE PUPĂZAN
IOAN DUMITRU APACHIŢEI

DREPT ADMINISTRATIV

Caiet de seminar

Partea a II-a

Universul Juridic
București
-2025-

Tema de seminar 1

Forma actelor administrative

I. Aspecte teoretice

Actul administrativ de autoritate reprezintă principala formă de activitate a administraţiei publice, un instrument juridic esenţial care facilitează prestarea majorităţii serviciilor publice destinate cetăţenilor. Cu toate că nu avem o regulă generală care să impună anumite condiţii de formă sub care să se prezinte totuşi forţa juridică de care dispune, impactul pe care îl are în sfera administraţiei publice, precum şi rolul lui în stabilitatea şi previzibilitatea relaţiilor sociale, impun actului administrativ de autoritate forma scrisă. De altfel, necesitatea formei scrise şi-a dovedit pe deplin utilitatea practică, fapt remarcat şi în literatura juridică de specialitate[1]: cunoaşterea temeinică a conţinutului său, executarea promptă şi întocmai de către destinatarii lui, mijloc de probă în caz de litigiu, facilitarea controlului asupra efectelor acestuia, rolul educativ şi excluderea posibilităţii contestării existenţei lui. Forma scrisă nu presupune în mod obligatoriu formatul letric[2], pe suport de hârtie sau pe hârtie plastificată cu elemente precum: antet, conţinut structurat pe articole/secţiuni, dată, semnătură şi ştampilă. Din raţiuni practice, ce ţin de eficienţă, accesibilitate şi transparenţă, tot mai multe acte administrative de autoritate sunt emise în format digital sau electronic. Acestea sunt uşor de redactat, suportul fiind unul electronic, uşor de comunicat, prin folosirea e-mailului sau a platformelor digitale, uşor de

[1] A se vedea D.C. Mâţă, *Drept administrativ*, vol. II, ed. a 2-a, Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2019, pp. 44-45; A. Trăilescu, *Drept administrativ*, ed. 2, Ed. All Beck, Bucureşti, 2005, p. 200; R.N. Petrescu, *Drept administrativ*, Ed. Hamangiu, Bucureşti, 2009, p. 319.

[2] Formatul „letric" se referă, în principal, la forma scrisă pe hârtie a unui act, document, a oricărui înscris tipărit sau redactat de mână. Termenul „letric" provine din latinescul *littera* care semnifică scrisoare.

asumat, prin semnătură electronică calificată, uşor de gestionat şi simplu de arhivat.

Lipsa unor prevederi legale unitare care să impună regula formei scrise sub sancţiunea nulităţii absolute pentru toate actele administrative de autoritate reprezintă un aspect analizat pe larg în doctrina de specialitate.

În situaţia actelor administrative cu caracter normativ, obligativitatea formei scrise este dedusă din necesitatea publicării lor. Aducerea la cunoştinţă publică a conţinutului unor astfel de acte trebuie privită ca o condiţie esenţială, deoarece nepublicarea este sancţionată, de regulă, cu inexistenţa actului. Impactul efectelor acestor acte administrative l-a determinat pe legiuitor să impună şi o serie de condiţii referitoare la redactarea conţinutului lor. Astfel, Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative[3] a impus, prin art. 8 alin. (4), ca orice text de act normativ să fie formulat „clar, fluent şi inteligibil, fără dificultăţi sintactice şi pasaje obscure sau echivoce".

În cazul actelor administrative individuale, forma scrisă este obligatorie atunci când această cerinţă este stabilită de actul cu putere de lege care le reglementează. Spre exemplu, art. 535 C. adm. sancţionează cu nulitatea absolută[4] lipsa sau indicarea greşită a elementelor de conţinut ale actelor administrative ce vizează raporturile de serviciu ale funcţionarilor publici[5].

Există însă şi situaţii când anumite acte administrative cu caracter individual pot fi emise şi oral. Este cazul procesului-verbal de constatare şi sancţionare contravenţională prin care s-a aplicat verbal contravenientului sancţiunea avertismentului[6] sau actele administrative emise de către primar sau prefect, în calitatea lor de organe responsabile de protecţia civilă, în

[3] Republicată în M. Of. nr. 260 din 21 aprilie 2010.

[4] Art. 535 C. adm. prevede că: „Actele administrative întocmite cu nerespectarea dispoziţiilor art. 528-533 sunt nule de drept. Nulitatea se constată de instanţa de contencios administrativ competentă, în condiţiile legii".

[5] Avem în vedere actele administrative de numire în funcţie, de modificare, de suspendare, de încetare din funcţie şi de sancţionare disciplinară.

[6] A se vedea A. Trăilescu, *op. cit.*, p. 200; R.N. Petrescu, *op. cit.*, p. 319.

situaţii de urgenţă, pentru protejarea colectivităţii de calamitaţi naturale sau pentru limitarea efectelor acestora[7].

Alături de forma scrisă, elaborarea actelor administrative de autoritate impune, de cele mai multe ori, şi realizarea unor formalităţi procedurale. În doctrina de specialitate[8] sunt identificate trei categorii de formalităţi procedurale. Formalităţile procedurale sunt activităţi ale administraţiei publice care fundamentează sau pregătesc decizia administrativă pentru ca aceasta să îndeplinească condiţiile de legalitate şi să răspundă ideii de oportunitate.

Dintre formalităţile procedurale anterioare putem aminti: avizele consultative şi conforme, rapoartele de specialitate, expunerile de motive, notele de fundamentare, studiile de oportunitate, acordurile prealabile, referatele sau certificatele.

Formalităţile procedurale concomitente au în vedere realizarea condiţiei cvorumului de şedinţă şi întrunirea majorităţii cerute de lege pentru adoptarea actelor administrative de către organele colegiale, motivarea, semnarea, contrasemnarea şi datarea actelor administrative de autoritate.

În fine, formalităţile procedurale ulterioare constau în comunicarea, publicarea, aprobarea ulterioară şi confirmarea actelor administrative de autoritate.

II. Teme de dezbatere

1. Care sunt cele trei accepţiuni analizate în doctrină pe care le poate primi confirmarea, ca formă procedurală ulterioară emiterii actului administrativ?

2. Daţi exemple de acte administrative adoptate de autorităţile administraţiei publice locale cu majoritate absolută şi cu majoritate calificată.

[7] Avem în vedere ordinele prefectului sau dispoziţiile primarului emise în calitatea lor de reprezentanţi ai statului în unităţile administrativ-teritoriale.

[8] A se vedea, pe larg, D.C. Mâţă, *op. cit*., pp. 47-67.